

U S T A W A

z dnia..... 2025 r.

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, 340, 368, 620, 680 i 1022) w art. 22 po ust. 1u dodaje się ust. 1v w brzmieniu:

„1v. W przypadku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych na podstawie decyzji wydanej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, przyjmuje się, że wystąpiło ich odpłatne zbycie, a wydatki na objęcie lub nabycie tych akcji lub innych papierów wartościowych, w części niezaliczonej wcześniej w jakiejkolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów, uważa się za koszty uzyskania przychodów, w roku podatkowym, w którym te akcje lub papiery wartościowe zostały umorzone, choćby w tym roku podatnik nie uzyskał przychodów opodatkowanych zgodnie z art. 30b ust. 1.”.

Art. 2. Przepis art. 22 ust. 1v ustawy zmienianej w art. 1 ma zastosowanie do wydatków poniesionych przez podatnika na objęcie lub nabycie akcji lub innych papierów wartościowych, umorzonych na podstawie decyzji wydanej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny po dniu 31 grudnia 2025 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łućko
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów
/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

I. Wstęp

Proponowana zmiana jest wynikiem częściowej realizacji jednego z postulatów inicjatywy przedsiębiorców SprawdzaMY, którego celem jest przygotowanie i zaproponowanie pakietu rozwiązań w zakresie deregulacji i ułatwień obrotu gospodarczego.

Zmiana ma na celu umożliwienie w podatku dochodowym od osób fizycznych uznania za koszt uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia akcji lub innych papierów wartościowych strat poniesionych przez podatników w wyniku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych (np. obligacji) na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG).

W obowiązującym stanie prawnym w przypadku częściowego lub całkowitego umorzenia papierów wartościowych (np. obligacji lub akcji), które powoduje u podatników powstanie ekonomicznej straty, zdarzenie to nie wywołuje skutków podatkowych.

Przychody z obligacji (stanowiące przychody z odsetek lub dyskonta od obligacji, albo dochody z wykupu przez emitenta obligacji) oraz dochody z przymusowego umorzenia akcji, podlegają opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Z istoty zryczałtowanej formy opodatkowania, w takich przypadkach, jeżeli u podatnika powstanie ujemny wynik ekonomiczny, zdarzenie to nie powoduje dla celów podatkowych straty, lecz traktowane jest jako brak dochodu (przychodu). Tak więc podatnicy, których papiery wartościowe zostały przymusowo umorzone, nie mogą poniesionych wydatków na ich nabycie rozliczać, jako straty z innymi dochodami ze źródła przychodów „kapitały pieniężne” poniesionymi w roku podatkowym lub w kolejnych latach.

Z kolei przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2025 r. poz. 643) przewidują możliwość umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych bez wynagrodzenia w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez BFG, która jest ostateczna i podlega natychmiastowemu wykonaniu.

W konsekwencji, osoby posiadające akcje lub inne papiery wartościowe, które zostały w całości umorzone w drodze decyzji administracyjnej, nie tylko w całości tracą swój majątek stanowiący wartość tych akcji lub papierów wartościowych, ale ponadto nie mogą straty ekonomicznej, jaką ponieśli w związku z wydatkami na ich objęcie lub nabycie, rozliczyć dla celów podatkowych z innymi przychodami z kapitałów pieniężnych.

Zasadne zatem jest wprowadzenie regulacji umożliwiającej, dla celów podatkowych, zaliczenie straty ekonomicznej, w wysokości wydatków poniesionych na przymusowo umorzone decyzją administracyjną akcje lub inne papiery wartościowe, jako koszt uzyskania przychodów.

Strata taka będzie mogła – analogicznie jak pozostałe straty – być rozliczana razem z innymi przychodami z kapitałów pieniężnych poniesionymi w roku podatkowym oraz w kolejnych następujących po sobie 5 latach podatkowych.

Proponowane rozwiązanie zakłada wprowadzenie szczególnego przepisu regulującego zasady określania kosztów uzyskania przychodów w przypadku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych na mocy decyzji wydanej przez BFG.

II. Szczegółowe omówienie zmian

W **art. 1** została wprowadzona zmiana w art. 22 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”, poprzez dodanie ust. 1v. Dodana norma, określa, że w przypadku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych (np. obligacji) w wyniku decyzji administracyjnej BFG, zdarzenie to dla celów podatkowych będzie traktowane jako odpłatne zbycie akcji albo odpłatne zbycie papierów wartościowych. W konsekwencji wydatki na objęcie lub nabycie umorzonych akcji lub innych papierów wartościowych będą stanowiły koszty uzyskania przychodów z ich odpłatnego zbycia, w roku podatkowym w którym zostały umorzone. Przy czym koszty takie podatnik może uwzględniać, również gdy w danym roku podatkowym nie uzyskał przychodów z kapitałów pieniężnych opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30b ust. 1 ustawy PIT. Koszty uzyskania przychodów będą stanowiły tylko takie wydatki na objęcie lub nabycie umorzonych akcji lub innych papierów wartościowych, które wcześniej, w jakiejkolwiek formie, nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Jeśli w wyniku uwzględnienia w kosztach podatkowych wydatków na objęcie lub nabycie umorzonych akcji lub innych papierów wartościowych powstanie w danym roku strata, będzie ona mogła być rozliczana z dochodami z kapitałów pieniężnych opodatkowanymi na zasadach określonych w art. 30b ust. 1 ustawy PIT w pięciu kolejnych po sobie następujących latach, po tym roku podatkowym, zgodnie z art. 9 ust. 3 w zw. z ust. 6 ustawy PIT.

III. Przepisy przejściowe, końcowe

Art. 2 stanowi, że prawo do uznawania wydatków na objęcie lub nabycie umorzonych decyzją BFG akcji lub innych papierów wartościowych, będzie przysługiwało tylko podatnikom,

których akcje lub papiery wartościowe zostały umorzone na podstawie decyzji wydanej przez BFG, po 31 grudnia 2025 r.

Art. 3 stanowi, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

IV. Dodatkowe informacje

Projekt przedmiotowej ustawy nie zostanie przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, ponieważ nie dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego. Wpływy z podatku od dochodów (przychodów) z kapitałów pieniężnych nie stanowią dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U z 2024 r. poz. 1572, z późn. zm.), jednostki samorządu terytorialnego partycypują w podatku dochodowym od osób fizycznych od dochodów podatników do których ma zastosowanie skala podatkowa, o której mowa w art. 27 ustawy PIT, liniowa stawka 19%, o której mowa art. 30c ustawy PIT, oraz od kwalifikowanych dochodów, o których mowa w art. 30ca ust. 3 ustawy PIT.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	Data sporządzenia 13 sierpnia 2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów	Źródło: Deregulacja
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Neneman, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów	Nr w wykazie prac UDER77
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Szatański Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, tel. (22) 694 33 26 e-mail: Sekretariat.DD@mf.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W obecnym stanie prawnym osoby posiadające papiery wartościowe (akcje, obligacje), które zostały w całości umorzone na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG), nie tylko w całości tracą swój majątek stanowiący wartość tych papierów, ale ponadto nie mogą straty ekonomicznej, jaką ponieśli w związku z wydatkami na ich objęcie lub nabycie, rozliczyć dla celów podatkowych z innymi przychodami z kapitałów pieniężnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowane rozwiązanie zakłada wprowadzenie szczególnego przepisu regulującego zasady określania kosztów uzyskania przychodów w przypadku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych (np. obligacji) na mocy decyzji wydanej przez BFG. Zostanie wprowadzona norma, która będzie określała, że w przypadku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych w wyniku decyzji administracyjnej BFG, zdarzenie to dla celów podatkowych będzie traktowane jako odpłatne zbycie akcji albo odpłatne zbycie papierów wartościowych. W konsekwencji wydatki na objęcie lub nabycie umorzonych akcji lub innych papierów wartościowych w wyniku decyzji administracyjnej BFG, będą stanowić koszty uzyskania przychodów z ich odpłatnego zbycia, w roku podatkowym w którym zostały umorzone.

Przy czym koszty takie podatnik będzie mógł uwzględniać, również gdy w danym roku podatkowym nie uzyska przychodów z kapitałów pieniężnych opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30b ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”. Koszty uzyskania przychodów będą stanowiły tylko takie wydatki, które wcześniej, w jakiegokolwiek formie, nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Zakłada się, że nowe przepisy będą dotyczyły tylko wydatków na objęcie lub nabycie takich akcji lub innych papierów wartościowych, które zostały umorzone decyzjami BFG, po 31 grudnia 2025 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Akcjonariusze i posiadacze innych papierów wartościowych (głównie obligatariusze), posiadający odpowiednio akcje lub inne papiery wartościowe (głównie obligacje), które zostały umorzone decyzją BFG			Pozytywne – zmniejszy częściowo, w określonych warunkach, negatywne skutki ekonomiczne związane z umorzeniem w drodze decyzji administracyjnej posiadanych akcji lub innych papierów wartościowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie - tzw. pre-konsultacje publiczne.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), projekt ustawy podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu przeprowadzenia opiniowania i konsultacji publicznych, projekt zostanie przekazany w szczególności do następujących podmiotów:

1. Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych,
2. Krajowa Izba Radców Prawnych,
3. Naczelna Rada Adwokacka,
4. Zarząd Główny Stowarzyszenia Księgowych w Polsce,
5. Prezes Krajowej Izby Gospodarczej,
6. Konfederacja Lewiatan,
7. Związek Pracodawców Business Centre Club,
8. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
9. Izba Domów Maklerskich,
10. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami,
11. Polska Izba Ubezpieczeń,
12. Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych,
13. Związek Banków Polskich,
14. Rzecznik Praw Obywatelskich,
15. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
16. Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej,
17. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
18. Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
19. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
20. Krajowa Rada Spółdzielcza,
21. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa.

Planowany termin przekazania projektu do konsultacji publicznych – III kwartał 2025 r.

Projekt przedmiotowej ustawy nie zostanie przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, ponieważ nie dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego. Wpływy z podatku od dochodów (przychodów) z kapitałów pieniężnych nie stanowią dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U z 2024 r. poz. 1572, z późn. zm.), jednostki samorządu terytorialnego partycypują w podatku dochodowym od osób fizycznych od dochodów podatników do których ma zastosowanie skala podatkowa, o której mowa w art. 27 ustawy PIT, liniowa stawka 19%, o której mowa art. 30c ustawy PIT, oraz od kwalifikowanych dochodów, o których mowa w art. 30ca ust. 3 ustawy PIT.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

[illegible]

JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wprowadzane regulacje spowodują ujemne skutki finansowe dla jednostek sektora finansów publicznych, które dotyczyć będą budżetu państwa, polegające na zmniejszeniu wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych – ze źródła przychodów „kapitały pieniężne”. Natomiast pozostaną one bez wpływu na wysokość dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego. Brak jest możliwości oszacowania skutków finansowych proponowanego rozwiązania. Regulowane zdarzenie może mieć charakter epizodyczny, a skala ewentualnego zmniejszenia wpływów z tytułu podatku PIT do budżetu państwa jest trudna do przewidzenia.											
6. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	(dodaj/usuń)												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zmiana pozostanie bez wpływu na duże przedsiębiorstwa.											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zmiana pozostanie bez wpływu na mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zmiana korzystnie wpłynie, z uwagi że poprzez możliwość zaliczania w koszty strat z umorzonych akcji i innych akcji papierów wartościowych może wystąpić zmniejszenie podstawy opodatkowania dochodów z kapitałów pieniężnych oraz należnego podatku.											
	(dodaj/usuń)												
Niemierzalne	(dodaj/usuń)												
	(dodaj/usuń)												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													
7. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu													
☐ nie dotyczy													
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).								☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy					
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:								☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.								☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy					
Komentarz: Podatnik, który będzie chciał skorzystać z rozliczenia dla celów podatkowych powstałej w wyniku umorzenia akcji lub innych papierów wartościowych ekonomicznej straty, będzie musiał w zeznaniu podatkowym wykazać wielkość poniesionych wydatków na ich objęcie lub nabycie.													

8. Wpływ na rynek pracy		
Projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.		
9. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt wymaga zmian we wzorach formularzy podatkowych, co spowoduje konieczność dostosowania zmiany w strukturze danych przesyłanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.	
10. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby ustawa weszła w życie 1 stycznia 2026 r.		
11. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanej ustawy będą występowały epizodycznie i wielkość zmniejszenia wpływów z tego tytułu będzie określana w przypadku wystąpienia umorzenia przez BFG akcji lub innych papierów wartościowych. Przewiduje się prowadzenie sprawozdawczości wykazywanych przez podatników w zeznaniach rocznych PIT-38 strat z tego tytułu.		
12. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		